

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 160 Lei
Pe 3 luni . 85 Lei
Lunar . . . 30 Le

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Intre arte și naționalitate

Nu e, de sigur, niciodată de prisos să insistăm, mai ales aici, în acest îndepărtat oraș de graniță, asupra caracterului național al oricărei arte. Nu odată s'a aruncat cuvântul aproape jienitor că arta este internațională. Afirmația aceasta, atunci când e sinceră, constituie o penibilă confuzie între cauză și efect. Caracterul internațional al artei nu este decât floarea a cărei rădăcini sunt adânc înfipte în zăcătorile naționale de senzibilitate diferențiatorie a unui popor.

Și, într'adevăr, lucrul e explicabil. Artă e produsul intelectualizat al sensibilității unui artist; e condiționată de circumstanțe, adeseori înseizabile, și care toate, la o altă, reflectă o epocă situată în timp și spațiu.

Imponderabilul acela care formează pecetia personalității unui artist e capturat și cu un altul colectiv, răsfrânt, ca aerul într'un plămân, din afară, și care constă din chipul specific al unui popor de a vedea și simți imagina, de a surprinde detaliul și de a alcătui, apoi, blocul. În pictură ca și în poezie, în sculptură ca și în muzică, trăește în primul rând poporul din mijlocul căruia a purces emoția creatoare a artistului. Altfel va asocia și disocia culorile aceluiaș peisajiu un pictor francez și altfel le va mânui unul român. Elementele populare ale artei decorative sunt o dovadă irecuzabilă a acestui adevăr. Desemnurile noastre, de pe covoarele naționale, de pe țesături, de pe oale, fotele sau brățele, sunt, în totalitatea lor, profund diferențiate de cele similare ale slavilor dela răsărit, bunăoară. Pe când acolo bunăoară, predomină ideea culoarei tipător diferențiate, cu portocaliu, verde și roșu pe planuri bruste, la noi, dinpotrivă, se simte preocuparea atentă a armonizării culorilor, a atenuării diferențelor zgomotoase în vederea unei armonii de lăuntrică totalitate. E felul special al fiecăruia de a-și nota emoția artistică a motivului de care a fost izbit. Și artistul adevărat nu are alt scop decât redarea cât mai fidelă a acestui fapt.

• Firește însă, că până la urmă, arta sfârșește prin a depăși granițele etnice din care a purces. Aceasta însă numai în măsura în care, la origină, a știut să le reprezinte în chip credincios. Această depășire a granițelor, de sigur, că conține un larg fond de umanitarism, că are vaste efecte de generozitate și că constituie o nobilă chemare a ei. În sensul acesta, e drept, că ne putem adresa artei ca ele-

ment de înfrățire și de apropiere cu restul lumii civilizate. Ea poate să apropie în de ele părți de lume care, cunoscându-se ca atare, poate găsi sentimente și gânduri demne de toată dragostea la semenii de altă naționalitate. Nu trebuie confundată însă esența pur națională a artei cu efectele ei firești.

Artistul nu are în vedere, în momentul creației, decât o cât mai puternică realizare de sine; ea vine în chip firesc, cu întreg cortegiul de contingente inerente pământului pe care ia naștere și, dacă apoi ansamblul operei de artă izbuteste să fie viabil, rezultă, în chip firesc, și un act de umanitate.

Artă cu scop internațional însă constituie o adevărată negație de sine.

N. Davidescu.

Scritorii români în Arad.

— Sezătoarea literară dela Palatul Cultural. —

Anunțată publicului prin simple afișe și cu o reclamă prea puțină de către ziarul nostru — din cauza reparației lui așa de întârziată — sezătoarea literară de Duminică a scriitorilor români, este cea mai mare pată a intelectului românesc arădan.

Orașul a fost reprezentat — în afară de foarte puține persoane oficiale — de către un public mai puțin numeros ca poate niciodată; iar județul — din nenorocire — numai de către personalul prefecturii în frunte cu d. inspector general administrativ I. Georgescu, prefectul județului! — Unde a fost masa populației — slavă Domnului destul de numeroasă pentru participarea la o așa de grandioasă mișcare culturală — a acestui oraș cu un trecut atât de cultural!? De ce modesta haină — mai mult sau mai puțin neagră — reprezentată așa de slab în vasta sală a Palatului Cultural — nu a fost împotrăstă cu haina albă a sateanului din județ, și aceasta toamai azi, când singura frază spusă e înstit în graiul strămoșesc, o putea auzi numai dela acești apostoli ai neamului?! Am roșit la cele auzite dela nobilii oaspeți și o teamă de neînțeleș mi-a pătruns în suflet!... căci, drept vorbind, ei au auzit numai discursuri și muzică, dar n'au văzut însufletire românească!

Tot bombasticismul discursului și toată armonia muziceii — față de marele scop pentru care au venit aci — nu înseamnă nimic. Tot ce i-a interesat pe acești purtători de frumos a fost sala în fața căreia au vorbit și această sală a fost rușinea Aradului, ce îmi pare azi o uriașă ruină a unei culturi, părăsită nu știu prin ce vitregie a soartei.

Dar de ce să mai vorbim?!... totul s'a îngropa în ziua acelei Dumineci fatale, Duminică cu trei serbări la — aproape — aceeași oră; oră la rândul ei atât de nehebzuit aleasă!... Sunt aci interpretul gândurilor puțin sărbătoriiilor oaspeți și am curajul să o spun respicat: serbarea corectășcășcă putea să aibă loc oriunde, numai

în această Duminică nu!... Intreaga responsabilitate cade asupra acelor — doi sau trei inițiatori — din a căror lipsă de experiență și poate și altceva, suflarea românească a ținutului arădan s'a găsit în imposibilitate de a lua parte la minuntenia programului cultural, pe care îl dăm aci:

1. Dr. Lazar Niehi: cuvânt de deschidere.
2. Dl. I. Minulescu, aduce salutul scriitorilor români, salut în care subtilul autor, presară perle retorice de neîntrecută frumusețe.
3. Dl. A. Cotruș a recitat plin de entuziasm poema sa „Nebunul” confiscată de către cenzura maghiară a chiar orașului Arad în anul 1916, când a fost scrisă.
4. Dl. I. Agârbiceanu a citit una din minunatele sale nuvele: „Zâmbetul lui Martîn”.
5. Dl. N. Davidescu spune cu un ton just două perle ale poeziei românești: „Rugăciune” și „Făt-Frumos”.
6. Dl. Mircea Rădulescu a recitat cu patimă părintelui „Doina” fragment din piesa sa „Seronada din trecut” și „Oda ostașilor ardeleni” scrisă în cinstea voluntarilor ardeleni pe frontul moldovenesc.

7. Dl. Eftimiu Victor a declamat cu talentul marelui artist „Clopotele din Suceava”, „Balada aurului” — fragment din feeria sa „Cocoșul negru”, și un mișcător fragment din perla literaturii noastre, „Însiră-te mărgărite”.

8. Dl. I. Robocanu — titanul romanului românesc — a citit o spirituală schiță: „Ghinion”.

9. Al. T. Stanațiad — cunoscutul admirator al răposatului Macedonschi și asprul judecător al poeziei noi, a citit cu mult talent două minunate poezii din atâtea altele mult gustate de către publicul arădan.

10. Alfred Moșoin — subtilul poet — a spus admirabil două bucați de versuri: „Cântecul amintirilor” și „Tatăl nostru” — ultima gustată cu mult nesățiu de publicul ascultător.

11. Dl. Al. Cazaban — feministul antifeminist — a asternut deseori zâmbete voioase pe fețele celor de față, prin citirea spiritualii sale nuvele „Traviata la Vashui”.

12. Ultimul număr a fost dl. Minulescu — sărbătoritul de recentă vreme al Aradului, care a recitat trei romane! din cele multe ale sale ale căror versuri erau smulse de pe buzele autorului de către auditori, cărora le este cunoscut și drag.

Seara a avut loc un banchet în saloanele Lloyd din restaurantul Central, la care banchet a vorbit primul dl. I. Georgescu, prefectul județului, care a toastat pentru M. S. Regele, alături de care maestrul condeiului românesc au dus marele masă la isbândă.

Dl. general adjutant I. Manu aduce salutul armatei înalților oaspeți, iar dl. profesor Ciuceanu prin frumoase fraze armonizate salută pe cei sărbătoriti, în numele tineretului școlar.

A răspuns apoi dl. I. Minulescu cu acelaș balsam de vorbe frumos împerechiate — cunoscute publicului de față — după care au urmat alte discursuri, din care reținem: salutul grupului gazetăresc maghiar local, salutul soc. Filarmonia organizație maghiară și salutul soc. de cultură maghiară „Kolesy”.

Ne-a sosit un
stoc mare de

pălării de paie

pentru domni, cari se vând cu prețurile cele mai convenabile

„Aradul”

Federala cooperative-
lor sătești Piața Av-
ram Iancu No. 19. ::

Prețul unui exemplar 1 Leu 50 bani.

Tuturor acestor trei oratori, le-a răspuns dl Victor Eftimiu, asigurându-i că minoritățile vor fi tratate pe tărâmul cultural cu cea mai mare libertate de acțiune.

Au mai vorbit dnii D. Gheorghiu, ing. Ilana, Ovidiu Gritta, prefectul poliției și alții.

Banchetul a luat sfârșit la orele 1 din noapte.

AL. Negură.

Părerii autorizate asupra situației economice.

Dorind să aflăm păreriile capacităților financiare și comerciale din orașul nostru, asupra crizei financiare și economice tot mai pronunțată din țară, ne-am adresat cu întrebările noastre directorului executiv al unei mari bănci din Arad, care se ocupă cu toate afacerile bancare, economice, financiare, industriale și care de 30 ani are și înfloritoarea ei secțiune de devize, de valute.

Cunoscând scopul vizitei noastre, directorul băncii ne-a spus în rezumat următoarele:

Sunt convins, că atunci, când împreună cu dvoastră constat și eu că criza pe toate terenușurile economice, este generală nu numai în Europa, pot să adaug liniștit că ea își are în România Mare cauzele ei speciale și multiple.

Conduc de mulți ani această mare instituție financiară, dar nu mi-am putut închipui vreodată, că am să fiu condamnat, să nu pot avea în birourile băncii alt lucru, luni și săptămâni în șir, decât să le cădeșitez cu fumul țigărilor, ce le fumez acum din plăciseală.

Rar avem zi, când mi-se oferă prilejul să stau de vorbă cu mai mult de 4—5 clienți.

Aceasta nu mai este criză, ci un adevărat dezastru. Lipsa grozavă de numerar din circulație este în proporție inversă cu repeziunea urcării preturilor la toate articolele de pe piață. Eu care toată viața mea m'am ocupat și mă ocup de aproape cu chestiunile economice, bancare, simt în acest moment o oarecare sfișală de a mă exprima asupra cauzelor pe cari le cred de adevăratele motive ale împrejurărilor triste dela noi.

Verosimile le cred următoarele:

România Mare are în circulație abia 15 miliarde bancnote, sumă prea puțină pentru trebuințele mari ale acestei țări bogate și în plină refacere industrială, economică și comercială. Acest stoc ar trebui majorat prin emisiuni repezi până la cel puțin 40—45 miliarde. Cred că această mare operațiune financiară ar salvarda cu mult succes interesele momentane și pe acele mai exagerate din apropiatul viitor, cărora va trebui să le facă față.

Statul este astăzi cel mai însărcinat debitor și cel mai rău platnic.

Urmările? Toate fabricile, stabilimentele, uzinele și particularii, cari au furnizat pe credit Statului cele trebușoare, astăzi se văd nevoite, din lipsă de capital, — consumat de către atotputernicul Stat, — să reducă tot mai mult, tot mai mult numărul brațelor angajate, împrejurare, ce ajută creșterea numărului celor fără de lucru. — În sfârșit, nu vreau să intru în chestiunile sociale, politice. —

Concluzia Statul să facă toate eforturile și să se achite de datoriile curente din lăuntru.

Existența, în acest caz va fi simțitor îmbunătățită. În caz contrar, după modesta mea părere, cele 500 milioane, ce vor fi împărțite acum funcționarilor publici, nu va însemna decât un pahar de apă în gura bolnavului chinuș de febrinteli.

Trecând la chestiunea reformei agrare, directorul de bancă ne-a arătat că în principiu o aprobă. A fost însă dusă la îndeplinire într'un moment când țara ar fi avut mai multă nevoie de a consolida și reorganiza aceea ce s'a dovedit un important factor de producție în trecut, decât a desorganiza și a împărți pământul fertil și acela, cari nu aveau nici unelele de muncă necesare, nici cunoștințele de economie și nici conștiința celor însuflețiti, cari au sprijinit și au înfăptuit marea reformă.

Germania în această privință, ne afirmă directorul, a dat pilda cea mai bună, pe care însă

în toată elanului revoluționar și în primele luni de după semnarea păcii, au uitat-o sau au considerat-o, în mod eronat, prea puțin avansată pentru noua Românie.

Actualul an economic promițe mai slabă recoltă decât aceea a anului trecut. Cu toate acestea eu și dvoastră și toată suflarea din această țară, este oarecum convinsă, că nu este departe timpul, când nu vom mai avea să ne plângem de atâtea greutăți ale vieții. Și la dreptul vorbind, avem toată dreptatea: dintre statele Europei centrale și răsăritene, România are cele mai bogate mijloace de a-și readuce balanta la normal.

T. P. N.

Băjocura drapelului.

Uitasem privelestea drapelului arborate în orașul tradițiilor kossuthiste.

A fost harăzită însă, ziua de ieri, ziua a două frumoase manifestări românești ca să ne-o redea mai băjocuroasă ca totdeauna.

Niste petece de pânză, de mărimi minuscule, cu culorile șterse de ploii, unele chiar rupte sau găurite, legate de câte un băț erau arborate ca să reprezinte drapelul tricolor al noilor și de drept stăpânitori ai acestor meleaguri.

De aproape cinci ani trecem nepăsători pe sub aceste băjocuri ale demnității naționale și nu ni se strânge nici inima și nici nu ne cutremurăm la vederea lor.

Ba s'ar găsi între noi care să fie destul de mulțumiți că minoritățile au făcut și atât.

E timpul însă ca să aruncăm o clipă haina nepăsării și a toleranței și chiar de azi să rugăm pe cei în drept să ia măsuri ca la sosirea Alteții Sale Principele Carol, drapelule arborate să fie drapele și nu niste sdrențe.

Din parte-ne credem că trebuie o mărime minimă sub care să nu fie permis a se face vre-un drapel așa cum a și fost ordonată de primărie, și să nu se mai permită a se arbora drapele decolorate, rupte, găurite, sau cu culorile de dimensiuni neegale.

E timpul să nu ne mai lăsăm călcată în picioare și stropită cu dispreț demnitatea noastră națională și de aceea rugăm pe această cale autoritățile în drept să pună capăt băjocurilor pe mai departe a drapelului românesc.

I. DIMITRIU.

Dela Comisiunea de delimitare a frontierei româno-ungare.

Instiințare locuitorilor.

Comisiunea de delimitare a frontierei dintre România și Ungaria a terminat delimitarea pe hartă și va trece, cu ajutorul autorităților comunale interesate, la instalarea pietrelor de hotar prin cari se însemnează pe teren traseul definitiv al frontierei, hotărât de această comisiune și executoriu pentru amândouă țările. Această lucrare va dura mai multe luni de zile.

Locuitorii sunt instiințați de acum, că toate localitățile (satele propriu zise) vor rămâne de aceeași parte a liniei de demarcație unde se găsesc și astăzi. Datele, când vor fi ocupate de către țările (părțile) interesate diferitele porțiuni de teren (secțiuni) ale frontierei definitive vor fi fixate ulterior.

Președintele comisiunii de delimitare:

General (ss) MEUNIER.

Comandantul corpului 6 armată:

General (ss) PETALA.

— Membrii „Comitetului provizor pentru susținerea ziarului Solidaritatea”, sunt rugați a participa la consfătuirea, care va avea loc Mercuri, în 9 Mai a. c. la ora 6 în localul Administrației. (Strada Românului nr. 1a).

Cronica sportivă.

Matchul de campionat Gloria-C. F. T. — A. A. C. 1:0 (0:0)

În primul timp Gloria-C. F. R. staționează înaintea porții adversarului. În al 15-lea minut Szabó (Gloria-C. F. R.) dela 16 metri dă un „shot” puternic însă este apărat cu bravură de portarul Somló. În al doilea timp observăm dominația pe teren a echipei Gloria-C. F. R. pe care o întreprinde câteva atacuri răslete ale echipei A. A. C. În al 25-lea minut Vasvári centrul său remarcant în echipa Gloria-C. F. R. centrul Vasvári mărginașul Tisa și fundașul Magori; în A. A. C. mijlocușul Bartolf și fundașul Genesi. Bun arbitru Kovács (Kinjzsi).

AMTE: CAMP (1:1) (1:).

Imediat după începerea jocului cade un gol din greșala portarului echipei Amte. Este însă egalat prin o frumoasă combinație a înaintașilor echipei Amte. Urmează un joc viu în care se remarcă superioritatea echipei Amte.

Jocul a fost condus bine de arbitrul Bodnár (ATE).

ATE jun.: Gloria-CFR. jun. 1:0 (0:0).

Golul este marcat de mărginașul echipei ATE.

V. B.

Dela despărțământul județan al Uniunii Foștilor Voluntari Români.

Comitetul acestui despărțământ județan este informat de către Comitetul Central că Alteța Sa Regală Principele Moștenitor Carol a binevoit a primi prezidenția de onoare oferită de Comitetul Central al Uniunii, prin urmare Alteța Sa Regală va prezida spre marea bucurie și mângâiere a foștilor voluntari prima adunare generală a Uniunii în ziua de 27 Maiu.

Având în vedere importanța pe care o are aceasta Uniune care își recrutează membrii ei dintre cei mai buni fii ai Ardealului cari în momentele cele mai grele pe cari le trăia România pe la sfârșitul anului 1916 și pe la începutul și mijlocul anului 1917 au știut să dea dovadă de cea mai mare abnegațiune, de cel mai larg spirit de jertfă cerând cu toții sus și tare dela guvernul rusec și dela cel românesc ca să le permită a părăsi captivitatea rusească și a putea alerga de bună voie sub steagurile armatei române pe care de mult o așteptau, o doreau spre a lupta în rândurile ei acolo unde îi chema glasul neamului ca apoi să se reîntoarcă victorioși la vetrele pe cari le-au părăsit.

Evenimentele cari se petreceau în Rusia pe la anul 1917 nu-i descurajează pe acești neînfricoșăți luptători, din contră îi întărește și mai mult sufleteste, ei nu descurajează în ciuda tuturor piedecilor opusă de oficialitatea rusească spre a împedeca plecarea din Rusia a acestor bravi. Ei nu stau cu brațele încrucișate, nu-si pierd speranța într'un viitor mai bun, cred în apropiata desrobire a Ardealului și în Unirea tuturor Românilor. Și crezul lor îi trimite tuturor reprezentanților statelor aliate și neutre, cari reprezentanți se aflau la Moscova.

Voluntarii ardeleni conștii de chemarea lor lansează acel manifest istoric în timpurile acelea grozave pentru întreg neamul românesc în cari bărbații politici ardelenii rămași acasă fac declarații de loialitate către stăpânirea maghiară, declarații stoarse prin forța baionetelor.

Iată ce zice între altele acest manifest istoric plămădit în Dornita lângă Kiev la 13 (26) Aprilie 1917: „Astăzi când noi Români — ca și celelalte neamuri subjugate — ne-am convins definitiv, că nouă, ca români nu ne meș e posibilă existența în cadrele statului austro-ungar, noi

eri în limbă, în cultură, în structură socială și în creșterea ființa noastră etnică și politică formăm un trup unic și nedespărțit cu toate celelalte arti constitutive ale națiunii române cerem cu înțință nestrămutată încorporarea noastră la România liberă, pentru a forma împreună cu ea un singur statul național românesc, pe care îl vom fi pe bazele celei mai înaintate democrații. Pentru acest ideal ne punem în cumpănă tot ce avem, viața și averea noastră, femeile și copiii noștri, viața și fericirea urmașilor noștri. Și nu vom opri până ce nu vom învinge, ori vom muri”.

Azi acei voluntari cari au mai rămas în viață constituindu-se într-o Uniune aprobată de guvern vor ținea întâia adunare generală în Arad la 1 Mai a. c.

Dat fiind împrejurările de încartiruire, cu ocazii de ocazii foarte grele, comitetul acestui departament județan face un călduros apel către toate familiile române cu sentimente nobile cari aprecia rolul acestei reuniuni să binevoiască să veni într'ajutor acelor fii cari în timpurile noastre n'au azitat un moment de a se înrola benevol în luptă ca cu sacrificiul vietii lor să câștige dreptatea de azi ai cetățenilor României Mari. oferindu-le un adăpost pe zilele de 27, 28, Mai. Acestea familii generoase cari doresc a răspunde apelului nostru, le rugăm să binevoiască a-și trimite adresa pe o carte postală indicând și numărul voluntarilor (ofiterii) pe cari îi pot adăposti la adresa:

IOAN CÂMPIAN, primotar la primăria din Arad.

COMITETUL DESPĂRTĂMĂNTULUI JUDEȚAN ARAD.

Serbarea cercetașilor.

Cohorta cercetașilor arădași împreună cu cele din Cluj, Timișoara au sărbătorit în mod solemn ziua patronului cercetașiei din toată țara: ziua de sfințit Gheorghe.

În pitorescul lor costum, plini de însuflețire și căldură au pășit semeți în fața autorităților județene și înaintea bunului lor inspector Colonel Simboteanu, neobositul părinte al mișcării cercetașiei din Arad.

Au planuri frumoase cercetașii arădași. Ei s'au zidească un cămin cercetașesc, un lăcaș de muncă, cuibul cald al sânguinței, unde vor să închină fiecare clipă dezvoltării lor literare prin cultivarea sporturilor sănatoase. Munca s'au depusă de d. colonel Simboteanu, inspectorului, al cercetașilor Crișeni, a fost prin decizia din 6 Mai încoronată cu cele mai frumoase succese morale și materiale. În curând căminul nostru își va fâlfâi mândria deasupra căminului cercetașesc de pe Malul Mureșului ...

Sfințirea temeliei căminului cercetașilor.

Serbarea cercetașilor a avut ca cel mai solemn punct sfințirea temeliei căminului cercetașesc de pe Malul Mureșului.

La orele 9 și jum. sosesc cohortele cercetașilor în sunetele muzicii. Azistă un imens public. În frunte cu dnii generali Manu, Dăbuleț, prefect-inspector general Georgescu, iar Robu se așează în fața pietrii fundamentului.

După serviciul divin oficiat de părintele Tușă și părintele Stefea, d. Colonel Simboteanu a însemnată ziua, apoi se adresează cercetașilor cărora le vorbește cu toată căldura părinte. Părintele cercetașiei.

Au depus legământul apoi dnii comandanți: Stoinescu comandantul legiunei, comandantul centurii: dr. Singer și prof Marica.

Defilarea

Defilarea a avut loc în mod solemn. Cercetașii au impus în fruntea lor domni și prin numărul lor mare. În compania de onoare a reg. 14 călărași defilau cohortele: din Cluj sub conducerea dlui I.

Ilieșcu, Timișoara sub conducerea dlui prof. Ștefanu. A urmat apoi cohorta din localitate: centuria I sub conducerea dlui Marica, centuria evreiască sub conducerea dlui dr. Singer, centuria liceului catolic sub conducerea dlui Emil Botis.

Serbarea în parc.

Un program bogat au desfășurat cercetașii în Parcul Eminescu, Clujeni au executat exerciții ritmice cu bastoanele. Timișorenii s'au prezentat cu un cor bine instruit, arădașii cu dansuri naționale, exerciții gimnastice și cu o tabără-model Seara cercetașii din Siclău au jucat o mică piesă și câteva declamații în sala Palatului Cultural sub conducerea părintelui Codreanu.

Chioscurile, cofetăriile, de bere, cârnați, aperitive, etc. conduse de d. române din Arad au animat perfect publicul care a petrecut până seara.

În numărul de mâine vom da numele doamnelor și dsoarelor cari au contribuit la succesul serbării. (1).

INFORMAȚIUNI.

— În numărul nostru de față publicăm un prim articol datorit distinsului scriitor bucureștean și oaspe, de trei zile al orașului nostru, dl N. Davidescu.

În numărul nostru apropiat vom publica alte câteva articole datorite acestor fruntași ai literaturii românești, cari au venit să aducă în Ardealul nostru însetat de cultură, dragostea pentru slova românească.

N'avem destule cuvinte să le mulțumim dragilor noștri oaspeți pentru sprijinul ce-l dau prin scrisul lor acestei tinere gazete care vrea și care trebuie să trăiască.

— Suntem informați că Asociația Profesorilor Secundari Secția Arad va organiza un Marș în după amiaza zilei de 17 Mai, ajunul Înălțării.

— Elevii liceului de fete „Elena Ghiza Birta”, cursul superior, vor face o excursie la Uioara pentru a vizita renumitele saline.

— Ministerul sănătății publice a muncii și ocrotirilor sociale, a binevoit a acorda pe viitor tuturor medicilor, soțiilor lor și copiilor acestora, dela Casele cercetate pentru asigurările sociale, reducere de 50% care se dă funcționarilor publici pe CFR. Prin dispoziția aceasta ministerială beneficiază acești medici de un mare favor mai ales azi când călătoria se scumpește de pe-o zi pe alta.

— În urma stăruințelor dlui prefect inspector general Ioan Georgescu, s'a acordat funcționarilor județului Arad o indemnizație de 120 mii. pentru orele de serviciu făcute în surplus.

— Dl judecător Gheorghe Popian fiind numit la judecătoria de ocol din Brad, a depus jurământul în fața plenului Tribunalului. Dsa a plecat spre a-și lua postul în primire.

Azi s'a pronunțat hotărîrea comisiunii județene pentru reforma agrară, asupra exproprierei moșiei situate în hotarul comunei Chereluș, formând proprietatea băneji Cherelușana.

S'au lăsat pentru proprietar 200 jugh. iar restul a fost expropriat în folosul sătenilor. Comisia a invalidat actele de vânzare făcute de către numita bancă dlor A. Baumann, Gh. Olariu, Romul Tănăscu, sen. și jum. Fr. Frank, Ad. Franck și Aurel Rusu.

Celelalte contracte au fost aprobate și confirmate.

— Dna primar dr. I. Robu aduce pe această cale mulțumiri acelor cari au făcut daruri pentru chioscul de bere condus de dsa, cu ocazia

serbărilor de alaltăieri Duminică, organizate în favoarea fondului pentru construirea unui cămin al cercetașilor. Au făcut daruri pentru chioscul de bere dna br. Nopcea 2 hecto litri bere și Lei 500, d. col. Slavescu lei 500, Desideru Rona directivului orășenesc lei 200, dr. Stefan Anghel primar lei 100, Andrei Zubor cons. orășenesc 8 butelii cu vin, Bing com. de vinuri 6 butelii cu vin, Ransburg, com. de vinuri 5 butelii cu vin.

— Ieri seara, cu trenul de 10 dl general Daschievici a părăsit Aradul, plecând în Basarabia unde a fost mutat.

— Dl Al. Meeulescu prim-procuror al parchetului Arad a fost înaintat prim-procuror la Curtea de apel din Timișoara.

Magistrații și avocații din Arad vor da Sâmbătă seara un banchet în onoarea dlui Meeulescu.

— Din cauza aglomerației de material, ero-nica teatrală despre a doua reprezentare a teatrului „Regina Maria”, o vom publica în numărul nostru de mâine.

— Duminică a avut loc la Chișineu o adunare a foștilor voluntari români. A vorbit voluntarilor delegatul desp. Arad dl Vasile Mircea. Dl Mircea însoțit de mai mulți voluntari a cercetat în aceeași zi comunele Socodor și Siclău, unde a fost deasemenea primit cu însuflețire.

Foarte mulți foști voluntari s'au înscris în Uniune.

Duminică viitoare va avea loc o nouă adunare la Chișineu, unde vor lua parte toți voluntarii din acea plasă.

Duminică dimineața la orele 11 a avut loc inaugurarea pavilionului plujtor pe Mures „Principele Carol”. A asistat la grandioasa serbare pe Mures, reprezentantul Altetei Sale principelui d. gen. Daschievici, reprezentanții autorităților și numărös public.

Accelerarea lucrărilor de împroprietărire.

Infrunirea de ieri a primpretorilor la prefectură.

Primpretorii de plasă din județul Arad au fost convocați pentru ieri, Luni la prefectura județului.

Dl prefect, inspector general Georgescu, a dat primpretorilor noi instrucțiuni în scopul intensificării activității pentru construirea de clădiri școlare.

Activitatea desfășurată și până acum are un rezultat foarte frumos intrucât singuri de către săteni s'au făcut contribuții de peste 3 milioane lei pentru construcțiile școlare.

În plasa Hălmașiu s'au început lucrările constructive a 4 noi clădiri școlare, iar în plasa Șebis a 5 noi clădiri școlare, cari toate vor fi terminate încă în vara aceasta.

D. prefect I. Georgescu a cerut primpretorilor să contribuie din toate puterile lor la accelerarea lucrărilor de împroprietărire.

D. prefect fiind informat, că se fac unele abuzuri în jurul împroprietăririi de unii delegați chemați a lucra în binele poporului, a luat dispoziție ca să se introducă cea mai riguroasă cercetare în chestia acestor abuzuri.

S'a mai discutat situația și mersul administrației în legătură cu transferarea de curând a secretarilor comunali.

O nouă secție Hidroterapeutică. La băile arteziene Simay s'a înființat o nouă secție Hidroterapeutică, care se va da folosinței marelui public la 12 Mai a. c.

Cura de băi accido-carbonatice, de sulfat și sare.

Băia deschisă pentru domni dimineața la 6 și 1/2-1, iară pentru dame dela ora 26.

Redactor responsabil: LAURENȚIU LUCA.
Cenzurat: Br. POPP.

România :: Comisiunea Administrativă a Județului Arad
Nr. 263/1923 C. A.

Concurs.

Pentru posturile de brigadieri silvi, organizată în județul Arad, în conformitate cu dispozițiunile regulamentului de serviciu și disciplinar al brigadierilor silvi Nr. 904-1900, devenite vacante și remunerate cu salariu anual de 1400 Lei, adaus de scumpete 1400 Lei, indemnizație de chirie 300 Lei, echivalent pentru lemne și pământ 600 Lei, total 3700 Lei, se publică concurs cu termen de 15 zile, adică până la data de 15 Maiu 1923.

Cei cari referă la aceste posturi, sunt obligați a înainta Comisiunii Administrative a județului Arad în termenul fixat mai sus cererile din preună cu actele prin cari dovedește aptitudinea lor conform cerințelor §-lui 37 art. XXXI din 1879.

Arad, la 27 Aprilie 1923.

Subprefect: Dr. Joe German.

In casa nou edificată din Strada E. Ghiba Birta Nr. 40. (nou) se închiriază o **locuință modernă** cu 4 camere și dependințe. — Relații tot acolo.

Se caută

pentru imediată angajare un casier sau casieră. — Tipografia „Concordia” Arad Str. Românului No. 1a.

Serviciul de poduri și șosele Arad.

Nr. 531/I—1923.

Publicațiune.

Conform circularei nr. 9900/1923 a Direcțiunei generale de poduri și șosele la 1 lună e. c. se va ținea un examen la Direcțiunea regională din Timișoara pentru persoanele, cari doresc a compete la posturile de picheri de șosele.

Deslușiri în chestie se pot obține în orele oficioase la subsemnatul Serviciu.

Arad, la 7 Maiu 1923.

Serviciul de poduri și șosele Arad.

O rugare!

Rugăm pe Onor. Cei, ca în toate ocaziile de cumpărări să se refere la anunțurile publicate și citite în

„SOLIDARITATEA”.

Antreprenorul

Stefan Vlatti

Arad, Strada E. Ghiba Birta No. 40. (nou)

Execută totfelul de construcții în zidărie și lemn ca: edificii, publice, căși, poduri ect., etc.

Uzinele Comunale Arad.

Cu onoare încunoștințăm Onor. public că am deschis la Str. Emnes-u No. 4. o prăvălie, care se ocupă cu toate lucrurile de instalație de apeduct, gaz și canalizare. La prăvălie sunt monterii, cari la dispozițiunea publicului în cazuri de defecte și la apel telefonic vor face reparațiuni imediat.

Preluăm orice lucruri și reparațiuni de aceasta specialitate, proiectarea instalațiunilor edificilor nouă și instalarea lor, în loc și în provincie.

Avem magazie mare de toate mărfurile articolele cele mai moderne și suntem așa stare a satisface tuturor pretențiunilor.

Prăvălia se va deschide în 7 l. c.

No telefonului 624.

No. telefonului 624

Uzinele Comunale Arad, Direcțiunea.

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII CENTRALA: ARAD. (ROMANIA).

SUCURSALE: IN CHIȘINEU, ȘIRIA, BOROSINEU ȘI RADNA JUDEȚUL ARAD (ROMÂNIA).

IN CASELE PROPRII.

Capital societar și fonduri proprii: 20,000.000 Lei.
Depuneri spre fructificare: 80,000.000 Lei, din care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI.

Execută tot felul de operațiuni de bancă
Acordă: Imprumuturi cambiale.

hipotecare.

de lombard (pe gaj de efecte).

Financiază întreprinderi industriale, comerciale și agricole.

Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).

Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent

Primește bani din America ca depuneri, ori pentru inmanuare partidelor în Tară.

Efectuește comisiuni primite din America în afacerile emigranților.

Are legătură de cont curent cu toate băncile din Tară și străinătate.

Cel mai modern institut tipografic din Arad:

Tipografia Concordia

Societate pe acții. — Strada Românului No. 1a.

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișee precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre, tipărituri pentru autorități, bănci și societăți, precum și invitări pentru logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. — Serviciu prompt.